

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1399,Wystawa-Twarze-bezpieki-19441990-Warszawa-22-lipca-2007-r.htm>

04.04.2026, 20:53

Wystawa „Twarze bezpieki 1944-1990” – Warszawa, 22 lipca 2007 r.

22.07.2007

W dniu 22 lipca 2007 roku prezes IPN Janusz Kurtyka otworzył w Alejach Ujazdowskich (vis à vis gmachu Ministerstwa Sprawiedliwości) plenerową wystawę „Twarze Bezpieki 1944-1990”. Wystawa jest ogólnopolską wersją wystaw, które Instytut Pamięci Narodowej prezentował w latach 2006-2007 w dużych miastach kraju. Pokazaliśmy funkcjonariuszy UB/SB, zajmujących kierownicze stanowiska w Krakowie, Wrocławiu, Bydgoszczy, Łodzi, Katowicach, Gdańsku, Warszawie, Toruniu, Nowym Sączu, Opolu, Rzeszowie, Poznaniu, Kielcach, Białymstoku, Szczecinie, Olsztynie i Lublinie. Najnowsza wystawa ma charakter przekrojowy. Przedstawiono na niej wybranych funkcjonariuszy UB i SB z całej Polski.

Wystawa eksponowana jest w miejscu nieprzypadkowym. Obecny gmach Ministerstwa Sprawiedliwości przez kilka lat powojennych był siedzibą Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, które dopiero w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych przeniesiono do nowo wybudowanego budynku przy ul. Rakowieckiej.

***

Aparat bezpieczeństwa stanowił, w myśl ukutego w Związku Sowieckim sloganu, „tarczę i miecz Partii”. Był on głównym narzędziem, przy pomocy którego komuniści zdobyli, umocnili i przez dziesiątki lat bronili dyktatury PZPR w Polsce. Jego działalność pociągnęła za sobą tysiące zabitych i setki tysięcy prześladowanych. Za zbrodnie i przestępstwa bezpieki odpowiadają jednak nie anonimowe struktury, lecz tworzący je funkcjonariusze.

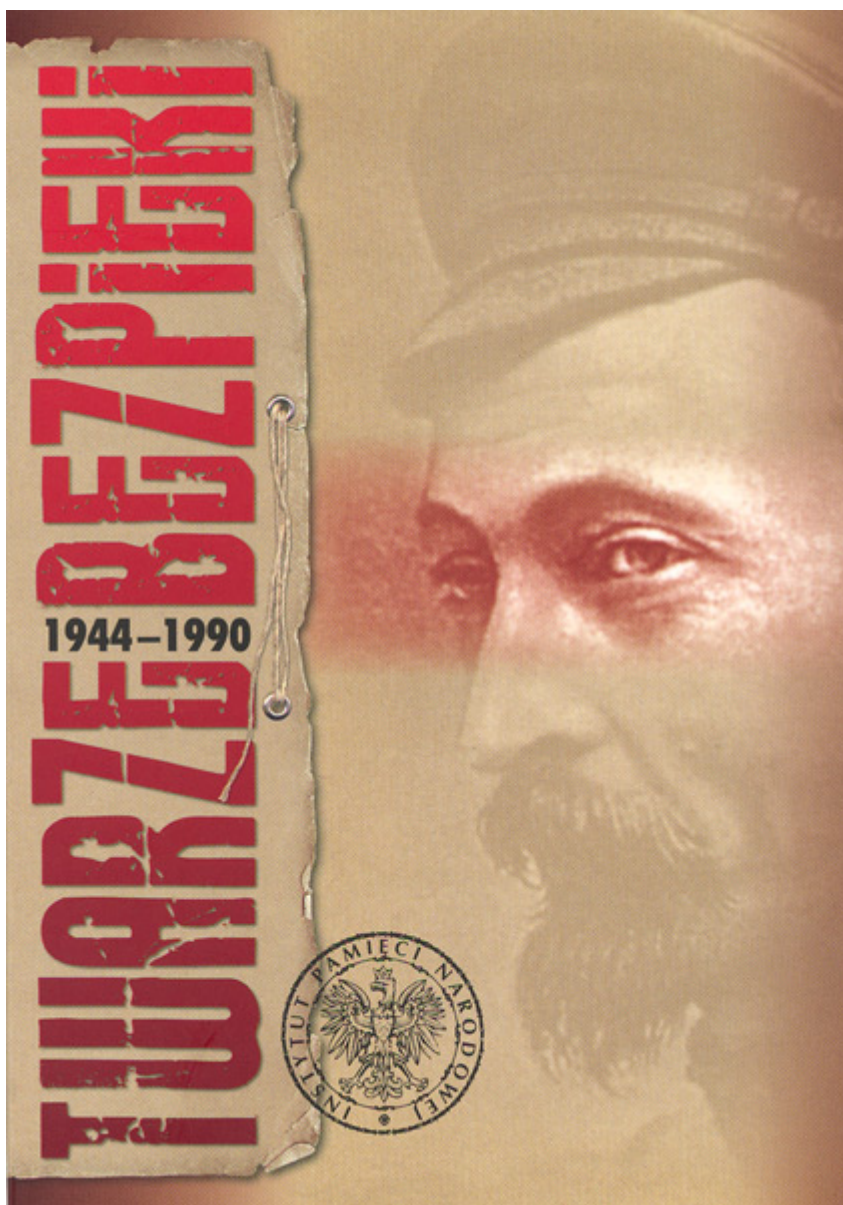
Od wiosny 2006 r. Instytut Pamięci Narodowej w kolejnych wystawach ukazuje „twarze bezpieki” z poszczególnych regionów. Ta ekspozycja ma charakter przekrojowy. Przedstawiono na niej wybrane sylwetki funkcjonariuszy UB/SB z całego kraju. Wystawa stanowi swego rodzaju „portret zbiorowy” funkcjonariuszy, ukazując ich losy i „kariery” w bezpiece. Przy pomocy wybranych cytatów oraz zamieszczonych kopii oryginalnych dokumentów podjęto próbę ukazania ich sylwetek, a także specyfiki komunistycznego aparatu bezpieczeństwa.

Na planszach zaprezentowano 120 sylwetek – zarówno szefów bezpieki, jak i niższych rangą przedstawicieli resortu. Są wśród nich funkcjonariusze pełniący służbę przez ponad 40 lat, ale też i tacy, których „kariera” przypada tylko na wybrany fragment dziejów Polski Ludowej. Zrozumienie skomplikowanej struktury komunistycznej bezpieki ułatwiają plansze początkowe, opisujące (także przy użyciu czytelnych diagramów) rozwój organizacyjny aparatu bezpieczeństwa.

Podobnie jak inne wystawy z cyklu „Twarze bezpieki” pełni ona ważną rolę edukacyjną, ukazując sylwetki ludzi, którzy byli współodpowiedzialni za budowę zbrodniczej maszyny terroru.

[„Twarze bezpieki 1944-1990”](#)

(plik w formacie PDF - 23 MB)

Początek wystawy

Otwarcie wystawy. Prezes IPN Janusz Kurtyka i dyrektor Biura Edukacji Publicznej IPN Jan Żaryn

Na otwarcie wystawy przybył Władysław Bartoszewski